

Werkprogramma NME Heemskerk

2026

Inhoud

1. Belang van natuur en milieueducatie.....	2
Missie	2
Doelstellingen	2
2. NME themamiddagen	3
Programma Kinderboerderij Dierendorp 2025.....	3
Programma bezoekerscentrum het Koetshuijs 2025	3
3. NME lesprogramma's nieuw in 2026	5
Ondersteunende lesmaterialen	7
Leskisten	8
Educatieruimte	9
4. NME Activiteiten	11
NME Excursies (volwassenen)	11
5. Overige werkzaamheden	13
Regionale samenwerking	13
Communicatie	13
Beleid en visie	13
Facilitaire zaken en financiën.....	13
Samenwerking Dierendorp en Het koetshuijs	13
Urenoverzicht.....	14
Monitoring	14
Begroting	15

#

**Belang van natuur
en milieueducatie**

1. Belang van natuur en milieueducatie

Missie

Gemeente Heemskerk onderschrijft het belang van Natuur- en Milieu Educatie (NME) voor alle inwoners. Natuur- en Milieu Educatie (NME) heeft als ambitie om mensen kennis bij te brengen op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid. Primair uitgangspunt is om jong en oud bewust te maken van de eigen leefomgeving en mensen intrinsiek te motiveren om een duurzame samenleving te blijven creëren. Op jonge leeftijd wordt de basis gelegd voor een bewuste houding ten opzichte van de eigen fysieke leefomgeving. De belangrijkste doelgroep zijn daarom basisschoolleerlingen. In het NME-aanbod staat natuurbeleving voorop. Onder volwassenen is ook een toenemende interesse te zien voor natuur- en milieu gerelateerde onderwerpen.

Doelstellingen

- Aanbieden van educatieve activiteiten voor het primair onderwijs
- Aanbieden van educatieve activiteiten voor kinderopvang, naschoolse- en buitenschoolse opvang (NSO/BSO)
- Aanbieden van educatieve activiteiten voor kinderen in Heemskerk
- Aanbieden van educatieve materialen voor onderwijs, BSO, NSO en kinderopvang
- Aanbieden van educatieve excursies en workshops voor volwassenen in Heemskerk

Gemeente Heemskerk heeft de realisering van de NME werkzaamheden uitbesteed aan Omgevingsdienst IJmond. Om zoveel mogelijk kinderen uit Heemskerk met natuurbeleving kennis te laten maken, bieden wij in 2026 weer een leerzaam en gevarieerd NME programma aan. Dit is mede mogelijk doordat de gemeente Beverwijk dezelfde principes onderschrijft op het gebied van NME. Scholen uit beide gemeentes kunnen kosteloos gebruik maken van onze lesprogramma's, lesmaterialen, leskisten en excursies. Daarnaast organiseren wij maandelijks themamiddagen op kinderboerderij Dierendorp/ bij bezoekerscentrum het Koetshuijs. Voor volwassenen organiseren wij in 2026 ook een aantal activiteiten. Onze doelstelling beoogt zoveel mogelijk inwoners in gemeente Heemskerk kennis te laten maken met natuur, milieu en duurzaamheid op diverse locaties. Dit geheel kosteloos.

In dit werkprogramma ziet u welke activiteiten NME in 2026 aanbiedt. Veel leesplezier en wellicht tot ziens bij een van onze activiteiten!

Met vriendelijk groet, namens team NME,
Jackelien Glorie en Pamela Hiemstra

2. NME themamiddagen

Maandelijks organiseert NME Heemkerk een activiteit waarbij natuurbeleving centraal staat. Doelgroep voor deze maandelijksse activiteiten zijn kinderen in de leeftijd van 3 t/m 12 jaar. De onderwerpen zijn verschillend, maar altijd gerelateerd aan natuur, milieu of duurzaamheid. De kinderactiviteiten vinden van mei t/m oktober plaats bij bezoekerscentrum het Koetshuijs en van november t/m april bij Kinderboerderij Dierendorp. Toegang en deelname is gratis. In overleg met de medewerkers van het Koetshuijs en kinderboerderij Dierendorp zijn voor 2026 de volgende activiteiten vastgesteld.

Programma Kinderboerderij Dierendorp 2026

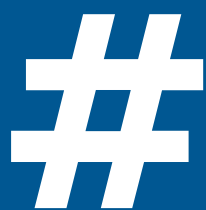
Woensdag 14 januari	Vogels en vogelvoer
Woensdag 4 februari	Het weer
Woensdag 4 maart	Egels
Woensdag 1 april	Bloemen
Woensdag 4 november	Spinnen
Woensdag 9 december	Kerst

Programma bezoekerscentrum het Koetshuijs 2026

Woensdag 6 mei	Schape scheren
Woensdag 3 juni	Vliegende insecten
Woensdag 1 juli	Dieren en sporen
Woensdag 5 augustus	Groente
Woensdag 9 september	Excursie met de boswachter
Woensdag 7 oktober	Appels

Alle activiteiten worden aangekondigd in de lokale media, via de Facebookpagina van NME, kinderboerderij Dierendorp en kasteeltuin Assumburg en door middel van posters op beide locaties. Daarnaast staat al deze informatie ook op onze website www.nmebeverwijkheemskerk.nl.

In verband met de verbouwing van Kinderboerderij Dierendorp is er een mogelijkheid om uit te wijken naar het Koetshuijs wanneer het kinderboerderijterrein voor bezoekers onvoldoende bereikbaar is.

NME
lesprogramma's
nieuw in 2026

3. NME lesprogramma's nieuw in 2026

NME Beverwijk & Heemskerk biedt scholen, BSO en NSO de gelegenheid om gebruik te maken van een grote diversiteit aan lesprogramma's. Deze lesprogramma's zijn altijd gerelateerd aan natuur, milieu of duurzaamheid. Ieder jaar actualiseren wij ons aanbod. De lesprogramma's worden gegeven door de NME medewerkers of door ingehuurde experts. Scholen kunnen kosteloos gebruik maken van deze lesprogramma's echter bij een aantal lesprogramma's is een maximaal aantal deelnemende groepen mogelijk.

Dierendocent in de klas

In de klas wordt door een gastdocent een onderdeel uit de dierenwereld behandeld. Hierbij zijn alleen geprepareerde dieren aanwezig. Er is een keuze uit een aantal onderwerpen; de keuze wordt vooraf door de leerkracht doorgegeven aan de gastdocent.

Deze les is geschikt voor groep 1 t/m 8.

Boek "Herken wie ik ben"

Met dit boek vol herkenningsplaten kunnen leerkrachten en leerlingen op zoek naar inheemse dieren en planten.

Dit boek is geschikt voor groep 4 t/m 8.

Voorjaarsbollen 100 dagen zomer

Deze tas bevat bloembollen die ervoor zorgen dat er 100 dagen mooie bloemen bloeien op het schoolplein of in de schooltuin.

Geschikt voor groep 1 t/m 8.

Vensterbank kweekkas

Met deze kweekkas kunnen in de klas kiemplantjes en stekjes worden opgekweekt. Zo kunnen leerlingen het groeiproces uitvoerig volgen.

Geschikt voor groep 1 t/m 8.

Reeds bestaande lesprogramma's *	Groep
Bezoek aan een Heemskerkse tuinder	3 t/m 8
Bijenles door imker	4 t/m 8
Boer zoekt hulp	3 t/m 4
Boswachter in of buiten de klas	1 t/m 8
Daan Duurzaam en de linke soep theatervoorstelling	1 t/m 3
De egel	3 t/m 8
De klimaatshow	6 t/m 8
De zeemeermin en de plastic soep theatervoorstelling	1 t/m 3
Diverse speurtochten	1 t/m 8
Duurzame energie	6 t/m 8
Herfstexcursie	1 t/m 8
Excursie Duintuin (Heemskerkse tuinder)	6 t/m 8
Het geheim van mevrouw De Uil	1 t/m 8
Jonge vogels	3 t/m 8
Jutten & de plastic soep	3 t/m 8
Kaboutertocht door het bos	1 t/m 3
Koken in de klas	3 t/m 8
Loop mee met de schaapskudde	3 t/m 6
Meneer de Pauw op de kinderboerderij	1 t/m 3
Recycling in de natuur	5 t/m 8
Strandexcursie	3 t/m 6
Van graan tot pannenkoek	1 t/m 5
Voorleestheater Boerderijdieren	1 t/m 3
Waterdiertjes	3 t/m 8

* uiteraard zijn al deze lessen ook kosteloos te boeken voor BSO en NSO

Ondersteunende lesmaterialen

In 2026 kunnen scholen uit de gemeente Heemskerk gebruikmaken van een grote diversiteit aan lesmaterialen. NME bestelt deze materialen voor de scholen zodat zij hier geen tijd aan kwijt zijn.

Overzicht Natuur in de klas *	Groep
Aardbeienplantjes in de klas	1 t/m 8
Afvalgrijpers	1 t/m 8
Boek Wonderwel "Welkom in het huis van de toekomst"	6 t/m 8
Braakballen in de klas	4 t/m 8
Champignons en oesterzwammen in de klas	1 t/m 8
Dieren en sporen spel	4 t/m 8
Eetbare bloemen in de klas	1 t/m 8
Groente en fruitspel	1 t/m 3
Het smaakspel	1 t/m 3
Insectenhotel maken in de klas (maximaal 2 per klas)	1 t/m 8
Kwartet Vogels van de lage landen	5 t/m 8
Lespakket "Van kikkerdril tot kikkervisje"	1 t/m 8
Milieubingo	7 t/m 8
Najaarsbollen rondom de school	1 t/m 8
Plantarium	1 t/m 8
Pompoenen in de klas	3 t/m 8
Radijs & wortel	1 t/m 8
Roofvogel memory	5 t/m 8
Spel 50 natuurexperimenten	3 t/m 6
Tomatenplantjes in de klas	1 t/m 8
Tuinkruiden in de klas	1 t/m 8
Vlinder hotel op het plein (maximaal 2 per klas)	1 t/m 8
Vogelmemory	1 t/m 8
Vogelvoer maken in de klas	3 t/m 8
Zaadbommen rondom het schoolplein	1 t/m 8
Zonnebloemzaadjes in de klas	1 t/m 8

* uiteraard zijn al deze materialen ook kosteloos te boeken voor BSO en NSO

Leskisten

Leskisten worden uitgeleend aan basisscholen, kinderopvang naschoolse- en buitenschoolse opvang. Door de samenwerking met de gemeente Beverwijk is het voor NME mogelijk om in een groot aanbod te voorzien. Ons aanbod is onderverdeeld in verschillende thema's.

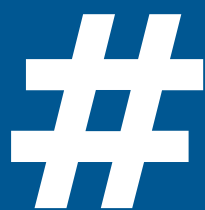
Planten & Dieren	Omschrijving	Groep
Bijengeheimen	Leskist over de rol van de bij	1 t/m 5
Bloemen	Ontdekkoffer bloeiende planten	5 t/m 8
Bodemdieren veldwerkkist	Ontdekkoffer bodemdieren	1 t/m 8
Braakballen pluizen	Ontdekkoffer	4 t/m 8
Boerderijdieren & voorjaar	Leskist over boerderijdieren	1 t/m 3
Het bos	Belevingen en onderzoek in het bos	3 t/m 6
Jop vindt een veer	Leskist vogels	1 t/m 3
Kikkers	Leskist over kikkers en hun leefwijze	4 t/m 7
Kluts!	Leskist dieren/biotopen	5 t/m 6
Levend ganzenbord	Spelkoffer natuur	5 t/m 8
Natuurbelevingskist peuter & kleuter	Ontdekkoffer	1 t/m 3
Natuurbingo	Spel	1 t/m 8
Natuurspelletjes	Ontdekkoffer natuurverschijnselen	1 t/m 4
Paddenstoelen	Ontdekkoffer (combi met lesmateriaal)	4 t/m 8
Professor van Wiegen ziet ze vliegen	Leskist vogels	4 t/m 6
Seizoenen en dieren	Winterslaap/ seizoenen	1 t/m 4
Spinnen	Het leven van de spin en zintuigen	1 t/m 4
Vogels	Leskist over vogels en hun leefwijze	1 t/m 5
Klimaat	Omschrijving	Niveau
Het strand	Ontdekkoffer strand/zout water	4 t/m 6
Inspiratiemap groene schooltuinen	Transformatie naar een groen plein	docenten
Natuur op het schoolplein	Ontdekkoffer natuur in de eigen omgeving	4 t/m 6
Sarah's wereld	Leskist milieuvervuiling	6 t/m 8
Spellenkist klimaat, milieu en voedsel	Diverse spellen over verschillende onderwerpen	3 t/m 8
Werelddoelen spel	Spel over o.a. klimaatdoelen	6 t/m 8
Snooky Snoek escapespel	Spel over klimaat en duurzaamheid	5 t/m 6
Zintuigen	Omschrijving	Niveau
Groentenexpert	Leskist over gezond koken	4 t/m 8
Menselijk lichaam	Leskist over gezondheid en het lichaam	5 t/m 8
Meten & wegen	Praktisch rekenen in de buitenlucht	6 t/m 8
Smaaklessen	Leskist over voeding	1 t/m 8
Lesmap gezonde voeding	Leskist over gezond eten	1 t/m 2

* uiteraard zijn al deze leskisten ook kosteloos te reserveren voor BSO en NSO

Educatieruimte

NME Heemskerk heeft een actieve inbreng gehad in de projectgroep Dierendorp 2.0. Zo dachten wij mee over de nieuwe inrichting van het terrein van de kinderboerderij en tevens over de inrichting van de educatieruimte. Doel is om Kinderboerderij Dierendorp groener, aantrekkelijker en informatiever te maken voor bezoekers. Tevens kan de rol van NME extra belicht worden zodat er wellicht nog meer bezoekers te verwachten zijn tijdens de woensdagmiddagactiviteiten.

NME Activiteiten

4. NME Activiteiten

Ieder jaar worden er verschillende activiteiten georganiseerd, zowel voor kinderen als voor volwassenen. De activiteiten die in 2026 worden uitgevoerd zijn onder andere:

Nacht van de Nacht

Nacht van de Nacht

Tijdens de Nacht van de Nacht wordt er landelijk land aandacht gevraagd voor het belang van een donkere nacht en de gevolgen van lichtvervuiling voor mens en natuur. Ieder jaar organiseert NME Heemskerk in samenwerking met PWN een avondwandeling door het bos- en/of duingebied onder leiding van een aantal boswachters. Dit jaar zal de activiteit op 31 oktober plaatsvinden.

Boomfeestdag

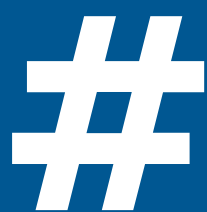
Boomfeestdag is een jaarlijks evenement waarbij kinderen door het hele land helpen met het planten van nieuwe bomen. Dit jaar zal dit plaatsvinden in november 2026. Een schoolklas uit Heemskerk zal worden uitgenodigd om een bijdrage te leveren aan een groene, leefbare en duurzame wereld. De keuze van boomsoort en plantlocatie verschilt per jaar in overleg met de afdeling Groen van de gemeente. De wethouder wordt hierbij uitgenodigd.

NME Excursies (volwassenen)

Onder volwassenen blijkt er ook behoefte te zijn aan natuur en milieu gerelateerde activiteiten. Daartoe zullen wij in 2026 voor volwassenen de volgende activiteiten organiseren:

- Vleermuisexcursie tijdens de Nacht van de Vleermuis
- Vogelexcursie tijdens de Nationale Vogelweek
- Creatieve workshop voor volwassenen

**Overige
werkzaamheden**

5. Overige werkzaamheden

De niet educatieve taken zijn onderverdeeld in een aantal verschillende onderwerpen. Hieronder worden de niet educatieve taken toegelicht.

Regionale samenwerking

NME Heemskerk werkt samen met NME-organisaties in de regio IJmond en Zuid-Kennemerland. De samenwerking wordt gecoördineerd door NME Beverwijk & Heemskerk, ondergebracht bij Omgevingsdienst IJmond. In 2026 worden er wederom 2 overleggen georganiseerd tussen deze NME centra en worden er 2 gezamenlijke nieuwsbrieven uitgebracht en verstuurd naar alle scholen in de regio. Het streven is om de verzending hiervan zoveel mogelijk te digitaliseren. Op de website www.nmewijzer.nl houden wij het gezamenlijke lesaanbod actueel.

Communicatie

Om onze doelgroepen op de hoogte te stellen van de actuele NME activiteiten verzenden wij persberichten, worden affiches opgesteld en worden er interviews gegeven aan radio IJmond en de regionale tv-zender RTV-IJmond of RTV Noord-Holland. Bovendien wordt de website www.nmebeverwijkheemskerk.nl up to date gehouden en worden alle woensdagmiddagactiviteiten en excursies aangekondigd via de facebookpagina van NME Beverwijk & Heemskerk en op de facebookpagina van Kinderboerderij Dierendorp en/of kasteeltuin Assumburg. Jaarlijks wordt er een gemeenschappelijke folder uitgebracht met daarin de kinderactiviteiten die maandelijks plaatsvinden vinden in de gemeenten Heemskerk en Beverwijk. Deze wordt op diverse locaties geplaatst.

Scholen ontvangen aan het begin van het kalenderjaar een poster met daarop het een overzicht van ons vernieuwde lesaanbod wat te boeken is via www.nmewijzer.nl. Bij sommige activiteiten worden wethouders uitgenodigd.

Beleid en visie

Er wordt een jaarverslag opgesteld met daarin de gerealiseerde activiteiten van het voorgaande kalenderjaar. Daarnaast maken wij een werkprogramma met daarin de geplande activiteiten voor het volgend jaar.

Facilitaire zaken en financiën

Onder facilitaire zaken vallen het monitoren en evalueren van de werkzaamheden, maar ook bijhouden van de urenregistratie en de uitgaven. Tevens vallen inkoop van materialen en overleg met de vrijwilligers hieronder.

Samenwerking Dierendorp en Het koetshuijs

Met de medewerkers van het Koetshuijs en Kinderboerderij Dierendorp vindt overleg plaats over de samenstelling van het jaarprogramma en de invulling per activiteit.

Urenoverzicht

In onderstaand schema is een inschatting weergegeven van de verdeling van het aantal beschikbare uren.

Taak HEEMSKERK	Uren
Woensdagmiddagactiviteiten	180
Lesprogramma's	120
Leskisten uitleen en controle	20
Nacht van de Nacht	50
Nieuwe projecten	10
Excursies	20
Regionale samenwerking	20
Communicatie	50
Beleid en visie	30
Overleg medewerkers kinderboerderij en koetshuys	20
Boomfeestdag	40
Facilitaire zaken en financiën	20
Overig en onvoorzien	10
Totaal	590

Monitoring

Urenregistratie vindt plaats bij Omgevingsdienst IJmond.

Begroting

In onderstaand schema zijn de inkomsten en uitgaven met betrekking tot de reguliere NME activiteiten in 2026 weergegeven.

Begroting NME Heemskerk 2026		Bedrag
Bijdrage personeelskosten 0,75 fte		€ 60.557
Projectkosten en materiaal kosten		€ 20.000
• NME Themamiddagen*	€ 5500	
• NME lesprogramma's*	€ 6600	
• Ondersteunende lesmaterialen	€ 2400	
• Leskisten	€ 100	
• Nacht van de Nacht *	€ 1900	
• Boomfeestdag	€ 100	
• NME excursies*	€ 1900	
• Niet educatieve taken	€ 1500	
Totaal		€ 80.557

* Begrote uitgaven zijn inclusief eventuele inhuur van freelance projectmedewerkers.

Voor de personele kosten is een stijging berekend voor 2025.

Natuurbeleving is belangrijk voor kinderen. Naast dat dit een leuke bezigheid is, heeft het ook een belangrijk educatief aspect.

Wetenschappelijk onderzoek toont aan dat wanneer kinderen op een jonge leeftijd deelnemen aan natuur- en milieueducatie (NME) zij op latere leeftijd een positievere houding en bewuster gedrag vertonen op het gebied van natuur, milieu en duurzaamheid.

NME Beverwijk & Heemskerk

Contactpersoon: Jackelien Glorie & Pamela Hiemstra

Stationsplein 48b

1948 LC Beverwijk

nme@odijmond.nl |

www.nmebeverwijkheemskerk.nl

10 december 2025 | versie 1.0

Beeld: eigen beeld en stockfoto's Shutterstock en Freepictures